

JÄNKÄVIESTI 4/2019

Lapin tuottajayhdistykset nojaavat perinteisiin

Tuottajayhdistystoiminta on vuodenkierroltaan hyvin ennustettavissa Lapissa. Keväällä tehdään virkistysretkiä lähiluontoon ja joulun alla monessa yhdistyksessä osallistutaan Maaseutunuorten joulutuliin. Välillä mukaan mahtuu tempauksia tai uusia tapahtumia, joihin väkeä kertyy useasta yhdistyksestä.

Viime vuosina pitkät välimatkat ja sosiaalisen median mahdollistama virtuaalinen kanssakäyminen ovat syöneet tuottajayhdistysten tapahtumatarjontaa.

Mutta kun yhdistyksissä tartutaan toimeen, tehdään niissä perinteisiä asioita, kuten kuljetetaan karjaa vesiteitse, niin kuin tehtiin syksyllä kuljettamalla hiehoja Vähävietosen yli Ylitornion Jolangissa.

Pisimpiä yhtäjaksoisia perinteitä on Tornion tuottajayhdistyksen järjestämä tapahtuma, jossa juuri ennen joulunpyhiä siunataan mautilojen eläimiä.

Perinne on yhteistyössä seurakunnan kanssa järjestetty, sillä pappi käy siunaamassa eläinten joulua.

"Yleensä siunataan vasikka tai muu maatalon eläin, mutta myös koiria on tuotu tapahtumaan", kertoo MTK-Tornion puheenjohtaja **Anne-Mari Söderström**.

Juhlallisen hetken jälkeen tapahtumaan tulleet pääsevät nauttimaan riisipuuroa ja glögiä. Perinnettä on jatkettu arviolta parikymmentä vuotta, ja väkeä tulee paikalle kahdestakymmenestä hengestä ylöspäin.

Joulun perinteitä on myös Maaseu-

tuortun joulutuliin osallistuminen.

Joulutulet ovat heränneet Lapissa horroksesta muutamien aktiivisten toimijoiden ansiosta. Vuosi sitten Lappiin tulijoita muistuteltiin kotimaisesta ruuasta Simossa, Torniossa, Tervolassa, Ranualla, Pellossa ja Ylitorniolle.

Tätä lehteä lukiessa ovat joulutulet jälleen roihunneet Lapin valtateilla.

Alakemijoen tuottajayhdistyksen Kahvila-toiminta Tervolan Maaseudulta käsin -messuilla on myös pitkälinen perinne.

Tänäkin vuonna alakemijokelaiset laittoivat elokuun lopussa Kahvilan

messualueelle, tosin messujen uusi konsepti kielsi kahvipöytien rakentamisen kahvilatilaan.

Alakemijoen tuottajayhdistyksen väkeä on myös innostunut kokoontumaan viikoittain Tervolaan pelaamaan sählyä. Aiemmin väki piti myös joka kuukausi keskustelutapahtuman Tervolassa.

Kittilän tuottajayhdistys innostui myös kokoontumaan keväällä kahvilaan keskustelun merkeissä. Aiheita ei rajattu ja väkeä tuli paikalle vaihtelevasti.

Naapurissa Tunturi-Lapissa järjestettiin kevätkokouksen yhteydes-

sä ulkoilutapahtuma, jossa paistettiin makkaraa ja vietettiin aikaa perheiden kanssa.

Kokemus oli niin mukava, että yhdistys aikoo järjestää vastaavan tapahtuman myös ensi keväänä, ja kut-sua kittiläläiset mukaan.

Ranualla tapahtui vuoden aikana mukavia asioita, sillä eläinpuistossa järjestettiin syyskuussa Maaseutunuorten perhepäivä. Mukaan pääsivät perheet ikään ja kokoon katsomatta.

Eläinpuiston kodalla paistettiin makkaraa ja vaihdettiin kuulumisia, ja sen jälkeen osallistujat pääsivät kierroksel-

le eläinpuistoon.

Ranuan tuottajayhdistys pääsi toukokuun alulla kiittämään K-market Hillamarketin kauppiasta **Anu Hietakangasta** alkuperämerkin tuomisesta kotimaisten tuotteiden hintalappuihin.

Hieman aiemmin Simon tuottajayhdistys oli palkinnut K-market Simontorin kauppiaan **Janne Vuollon** suomalaisesta ruokateosta. K-market Simontori on ensimmäisenä alkanut merkitä kotimaiset tuotteet hintalappuun joutsenmerkillä.

Simossa tempaistiin myös toimittamalla syksyllä leikki-traktoreita päivä-koteihin.

Pääkirjoitus: Sankareita, onko heitä?

Istun tätä kirjoittaessani MTK:n valtuuskunnan syyskokouksessa, Hanasaareissa Helsingissä. Paikalle on jälleen kokoontunut reilut sata maa- ja metsätalouden vaikuttajaa ympäri Suomea.

Yleiskeskustelussa puhuttaa lomituksen tilanne, viljelijöiden tulotaso, jaksaminen ja monet muut päivänpolttavat asiat.

Yksi sana nousee kuitenkin yli muiden: Hiili.

On nielua, lähdeettä, kauppaa, päästöoikeutta, jalanjälkeä ja sidontaa. Selvää on se, että maa- ja metsätalouden harjoittajat ovat tulevaisuuden sankareita. Ilmastosankareita.

Mutta miten tästä sankaruudesta hyötyisimme myös rahallisesti? Ja miten muu kansanosa saataisiin ymmärtämään sankaruutemme?

Siinäpä tuhannen taalan kysymyksiä. Ollaan kyllä valmiita rajoittamaan metsiemme käyttöä ja tuomitsemaan lihansyönti. Myös turvepeltojen mahdollinen rajoittaminen puistattaa.

Emme voi vain odottaa, että sidonnasta tulee vain vaatimus viljelijöille ja metsänhoitajille. Hiilensidonnasta

on saatava selkeä rahallinen korvaus. Piste.

Toki pitää muistaa myös, että viljelijöiden tulee vähentää päästöjä. Tähän kyllä keinoja löytyy, vaikkapa nyt tilusjärjestelyillä ja lehmien ruokintaa tehostamalla, vain pari asiaa mainitakseni.

Oikein hyvää joulunajan odotusta arvon sankarit.

Marko Repo

MTK-Lapin puheenjohtaja

Lapin Maaseutugaalassa juhlittiin maaseutuelinkeinojen

SANKAREITA

Toisen kerran järjestetty Lapin Maaseutugaala veti noin 160 hengen osallistujajoukon viettämään tunnelmallista juhlailltaa Tornioon. Tällä kertaa gaalan näyttämönä oli Ammattiopisto Lappian tilat.

Teksti ja kuvat: Auni Vääräniemi

MTK-Lappi, ProAgria Lappi ja Mela järjestivät Lapin Maaseutugaalan tänä vuonna jälleen Torniossa marraskuun loppupuolella. Viime vuonna gaala pidettiin ensimmäisen kerran sen historiassa.

Juhlapaikaksi valikoitui tällä kertaa Ammattiopisto Lappian tilat. Käytännön järjestelyistä vastasivat Lappian opiskelijat ja henkilökunta heidän ohjaajinaan.

Tänä vuonna Lapin Maaseutugaalan järjestämiseen osallistui suuri määrä sponsoreina toimineita yhteistyökumppaneita. Mukana oli kuntia, yrityksiä ja yhteistyökumppaneita.

Heidän edustajansa olivat mukana seurustelemassa vieraiden kanssa ajankohtaisista asioista ja tuomassa lisäväriä gaalaan.

Gaala aloitettiin illalla rennosti Lapin päärakennuksen juuri remontoitussa aulaan seurustellen.

Kaikki halukkaat saivat kuvauttaa itsensä vihreällä matolla kuvauskulmauksessa valokuvaajaopiskelijan taitavassa ohjauksessa.

Seurustelutunnin jälkeen väki siirtyi rakennuksen koristeltuun ruokalaan runsaan alkupala- ja pääruokapöydän antimia nauttimaan. Ruuat oli valmistettu oppilastyönä.

Ruokailun jälkeen ennen tansseja palkittiin maaseutuelinkeinojen sankareita.

Juhlan sponsorit kohdistivat huomionsoituksensa tahoille, jotka olivat työssään ja teoissaan osoittaneet innovatiivista ajattelua, nostaneet maatalousalan imagoa, tehneet hyvää yhteistyötä ja rehkinneet paremman

tuotoksen eteen.

Lapin Maaseutugaalaan osallistuneet saivat ilmoittautumisen yhteydessä ehdottaa henkilöä Vuoden maanviljelijäksi.

Ehdotuksia tuli paljon ja neljän kärki oli erittäin tasainen. Vuoden 2019 maanviljelijäksi kruunattiin gaalassa **Tuomo Leinonen** Simosta.

Palkittujen lista kokonaisuudessaan on MTK-Lapin netissä: lappi.mtk.fi

Lapin Maaseutugaalan tekivät:

MTK-Lappi, ProAgria Lappi, Mela, Lapin Osuuspankit, Peräpohjolan maatalouden edistämisseätiö, ProAgria Keskusten Liitto, Kemi-Tornio-laakson koulutuskuntayhtymä Lappi, Lähtitapiola Lappi, Lantmännen Feed, Osuuskunta Pohjolan maito, Pohjois-Suomen Metsämarkkinat Oy, A-Tuottajat Oy, Faba osk, Asianajotoimisto Juntura & Määttä Oy, Kinnusen Mylly Oy, Lantmännen Agro, Lapin ammattikorkeakoulu, Lappica, Metsä Group, Osuuskauppa Arina, Semex Finland Oy, Veljekset Rönkä Oy, Arla Oy Pohjois-Suomi/Ranuan Meijeri Oy, Keminmaan kunta, Pellon kunta, Ranuan kunta, Simon kunta, Tervolan kunta, Tornion kaupunki, Ylitornion kunta.

A-tuottajat ja Veljekset Rönkä tiiviiseen yhteistyöhön

Lapin naudat teurastetaan ensi vuoden alusta lähtien Kemissä Veljekset Rönkän uudistetussa teurastamossa. Samalla Rönkä lopettaa teuraiden oston Lapis-
sa ja hankkii jatkossa nautaraa-
ka-aineensa A-tuottajilta.

Teksti ja kuva: Auni Vääräniemi

A-tuottajat ja Veljekset Rönkä Oy järjestivät marraskuun alussa tuottaja-päivän Kemissä Rönkän uusitulla teurastamolla.

Tiloihin kävi päivän aikana tutustumassa satakunta kiinnostunutta. Tuottajapäivänä kerrottiin myös uudistuksista, jotka astuvat voimaan vuoden 2020 alusta.

Tuolloin Rönkä ei enää osta tuottajilta nautateuraita, vaan hankkii raaka-aineensa A-tuottajilta.

Yhteistyötä lisää se, että A-tuottajat teurastaa Lapis-
ta ostamansa naudat Kemissä Veljekset Rönkän uudella nautateuraslinjastolla.

”Olemme tehneet yhteistyötä jo tätä ennen, sillä A-tuottajat on kauan aikaa teurastanut pohjoisimmasta Lapis-
ta tuotuja nautoja täällä Kemissä”, Veljekset Rönkän hankintapäällikkö **Anne Närhilä** kertoo.

Käytännöllä on etenkin lyhennetty nautojen kuljetusmatkoja. Monet Rönkälle teuraita myyneet ovat pitäneet lyhyttä kuljetusmatkaa myönteisenä tekijänä ostajaa valitessa.

”Nyt tämä onnistuu myös A-tuottajilta. Olemme iloisia siitä, että voimme jatkossa teurastaa lappilaisnautat Kemissä”, sanoo A-tuottajien toimitusjohtaja **Reijo Flink**.

*A-tiimi eli A-tuottajien liha- ja emolehmätilojen asiakkuuspäällikkö Antti Arola, toimitusjohtaja Reijo Flink ja maitotilojen asiakkuuspäällikkö Mika Luusua jal-
kautuivat marraskuun alussa Kemiin Veljekset Rönkän teurastamolle keskus-
telemaan tuottajien kanssa tulevista muutoksista Lapis-
sa.*

Kemissä teurastaminen paitsi vähentää ajomatkoja, mutta myös pienentää ajoista koituvia päästöjä. Flinkin mukaan logistiset säästöt ovat mittavia.

”Lapis-
sa, niin ei täällä kovin monen lihatalon samoja teitä kannata ajella”.

Yhteistyön myötä Atria lopettaa lammasteuraiden oston ja suosittaa tuottajiaan kääntymään Rönkän puoleen.

Uudessa teurastamossa on erillinen lammastelinja, jolla teurastukset sujuvat entistä jouhevammin.

Kaikki Rönkän naudantuottajat eivät ole ottaneet uutta kuviota avosylin vastaan. Rönkän tuottajille Reijo Flinkillä on kuitenkin viesti A-tuottajilta.

”Me toimimme koko Suomessa ja olemme pommivarma yhteistyö-

kumppani nyt ja tulevaisuudessa. Käytössämme on nykyaikainen kuljetuskalusto ja kattava neuvontapalvelu”, Flink summaa.

Viime kuukausien lihakeskustelu on hätkäyttänyt myös A-tuottajissa.

Flink mainitsee, että vain Suomessa ja Ruotsissa on näin laajasti osoitettu syyttävää sormea maataloustuottajien suuntaan.

”Muualla Euroopassa tunnutaan ymmärrettävän, että ruuantuotanto on ihmiselämälle elintärkeää. Meilläkin täytyy katse siirtää taivaanrantaan, eikä takertua jokaiseen pinnalle pulpahtavaan aiheeseen. Tuottajat tietävät kyllä, mitä tekevät”.

Lue MTK-Lapin nettisivuilta Mika Luusuan henkilöesittely!